

Концерт для України

В Словаччині пройшов цілий ряд концертів на підтримку України, між ними і на сході республіки.

В неділю, 6 березня 2022 р., в Кошицях, крім інших митців, виступила й місцева філармонія. В Пряшеві представилися артисти, які вчилися в Театральному інституті ім. Карпенка-Карого: Ярослав Сисак, Євген Либезнюк, Михайло Гудак, котрий пояснив значення державного гербу України та продекламував уривок з гімну України, який переклав й на словацьку мову. Разом з ними виступали люди родом з України, які вчилися або вчаться в Пряшеві: співачка Піддуклянського художнього народного ансамблю ПУЛЬС Людмила Козирева, студенти пряшівських вищих учбових закладів. Солістка пряшівської групи Грда Сусанна Яра теж має корені в Україні. Великі оплески дісталися чоловічій співацькій групі ансамблю ПУЛЬС, яка виконала козацькі пісні.

Як підкреслив модератор, Пряшів тісно перев'язаний з Україною, бо в цьому місті є залишки колись розвиненого українського шкільництва в Словаччині в подібні З'єднаної школи ім. Т. Шевченка з українською мовою навчання та Інституту україністики Пряшівського університету, діють тут різні українські організації та установи, між ними Словачко-український культурний та інформаційний центр. Виступи на сцені, як правило, закінчувалися словами на славу України, на які масово відгукувалася численна публіка словами Героям слава. Понад двогодинний концерт вислав позитивну енергію тим, які захищають Україну і підкріпив духа тих громадян України, які в Пряшеві вчаться, працюють або опинилися в ролі біженців.

-пб-
Фото Л. Цупера.

Перемога України захистить весь світ

Сьогодні дуже сонячно. І це мій страшний сон. Хочеться прямо зараз прокинутися від цього жахиття. 6 днів зовсім не сплю, майже не їм. Тому слабкість мозком сприймається як сон. От-от прокинуся та з полегшенням видохну: «Фуф! Україна в порядку!» Кілька секунд, і я схамінулась. Це не сон! Це найгірша реальність. Мені навіть у жахливих снах такого не снилося.

Я з дитиною випадково ввечері 23 лютого встигла перетнути кордон. Я мала за 2 тижні повернутися додому в рідний Херсон. Тому речей взяла мінімум, залишивши вдома мою любов Бабусю із собачкою та котиками.

Але близько 5 ранку 24 лютого почався із неочікуваного дзвінка родича: «Війна почалася!.. росія на нас напала!». Жаж! Не вірю! Досі... Я за кілька хвилин потрапила в іншу реальність. Весь мій світ зруйнувався і безжалісно знищується. Більше нема того спокою, що був.

Тепер сенс життя – отримати від Мама смайлик у відповідь кожні 2 години цілодобово, навіть вночі. Коли вони не дохнуть – холодять всі кінцівки та німіє все тіло, але втішаю себе, що батьки, можливо, у підвалі, бо поруч нема бомбосховищ. Хвилююсь за неї, у неї ліків днів на 10 вистачить... Телефоную Бабусі – вона залишилася у домі одна, їй 87 років – кожен раз стискається серце сильно-сильно, поки не відповіла... Далі рідненька сестра із двома маленькими дітками... З нею чоловік, але я маю їх почути. Інсулінозалежна матір чоловіка, поруч з нею племінниця, мама якої зараз дуже далеко... Вони всі не встигли евакуюватися... Мої друзі, знайомі... Ніхто не жаліється, ніхто не істерить... Всі в

такому шоці та жахитті, що сил нема на емоції. Навіть просто СОН – тепер його не існує. І так кілька днів. А далі ми вже не рахували дні. Почалися такі моторні обстріли та вбивства простих цивільних, що всі поняття змінилися.

Тепер щастя – це коли смайлик до рідних доставлено. Подвійне щастя – коли прийшов смайлик у відповідь. А ейфорія – це коли ти чуєш у відповідь на гудки рідний голос... Але і цю єдину радість відняв режим та диявольське божевільня «російських визвольників» на чолі із президентом росії.

День 6, 7, 8... Вони оточили місто, вони зайшли у нього... вони усюди, стріляли всю ніч по школах, дитячим садкам, житловим будинкам... Розстрілювали швидкі та пожежні машини. Грабували магазини та вбивали перехожих. Застрелили чоловіка, який вийшов у відчай знайти їжу для вагітної дружини із малою дитиною. Розстріляли автівку із жінкою з дітьми – вона шукала нове сховище, бо їх житло було зруйноване, а вся сусідня сім'я поруч загинула у власному будинку від прямого попадання бомби. Всі друзі та знайомі із пекучим боєм розповідають про гидотні злочини людства «братішек» із росії.

9 день війни. Вранці зв'язалася із рідними, але вони все слабкіші та безсилі. Але я почула їх! Потім ці російські нелюди вимкнули телебачення у Херсоні, через кілька годин інтернет і мобільний зв'язок. Я не можу ні з ким зв'язатися. Що з ними? Як вони? Що відбувається? Як бути? Чому? За що? Як справитися із цим кожному Українцю? Без ліків, без їжі, без води, без зв'язку? Без змоги вийти,

бо місто заміноване, хаотично продовжують вбивати та навіть гвалтувати, тримають у заручниках все місто. Молю Бога, щоб дав сили нашій Українській армії вистояти, щоб Українці витримали. Коли це скінчиться? Нас підтримує весь світ, але це зовсім не захищає рідних. Світ майже захопив божевільний тиран, тому «занепокоєння» тут мало. Так, війна скінчиться. ЗСУ вистоять! Ми всі віримо. Тільки дуже страшно за рідних. Хоч би витримати.

Особисто я в порядку, дякуючи словацькому народові, який в такий тяжкий час безкоштовно допомагає нам, українцям.

Чекаємо на перемогу! Інакше не можна, бо перемога України захистить весь світ. Зараз Україна воює за мир на всю планету. Тримаймося!

Галина ГОДИНА.

Маленький герой 11-річний хлопець із Запоріжжя пішки перейшов кордон зі Словаччиною

Через війну в Україні жінки, діти та старші люди масово виїжджають за кордон. Часом діти змушені самі долати цей шлях, аби дістатися до безпечного місця.

Про маленького героя заговорили не лише в Словаччині чи Україні, але і в світі. Це 11-річний хлопчик із Запоріжжя. Він перейшов українсько-словацький кордон в ніч на 6 березня 2022 року, бо мама була змушена залишитися в Україні.

Цю історію розповіли на сторінці Міністерства внутрішніх справ Словацької Республіки.

Працівники уточнили, що дитина мала лише невеликий рюкзак та поліетиленовий пакет. Номер телефону родичів, які живуть у Словаччині та можуть подбати про хлопчика, записали у нього на руці. Прикордонники Словаччини зазначили, що молодий запорожець підкорив їх своєю посмішкою, безстрашністю та рішучістю.

Волонтери на кордоні подбали про хлопця: пригостили теплим чаєм, нагодували, розмістили в теплі, ще й запакували харчі в дорогу. Потім мандрівника довели до Братислави, де його зустріли родичі.

Війна

Життя розколось на «після» і «до», Гулом шаленим розрізано хмари. О ненависна рашистська орда, Тобі лиш диявол сьогодні до пари. Ти тишиш себе смертю наших родин? Дітьми України пролітою кров'ю? Яке ти тупе, там, де гине один, Піднімуться десять і стануть до бою. Тішать тебе наші сльози в очах, Змішані з потом, боєм, землею? Яке ти тупе, повір, то не страх, То віра, що ти сам змішаєшся з нею. Сміливо вбиваєш дитину, фашист, А перед солдатом тремтиш, як билина! Невідспіваний згинеш, як терорист, Не прощає катів моя Україна! Розкажи світу, як добиваєш своїх, Брешеш їх матерям, навіть тіл не збираєш. Зупинися нарешті! Це більше, ніж гріх! Ти бомбив Бабин Яр! Ти нас двічі вбиваєш? А ми вистоїм знов, піднімемося з руїни, І тобі ДНК наше не прочитати! Ти уже зрозумів, що таке Україна? То є НАШЕ, СВЯТЕ! Тобі нас не здолати!

Владислава БЕРДАЛЬ
02.03.2022

Наступного дня, після вдалого перетину кордону, мама хлопця Юлія записала відеозвернення. Вона зазначила, що є вдовою та багатодітною мамою.

«Я дуже вдячна, що врятували життя дитини, бо поруч з моїм містом – атомна станція, яку російські окупанти обстріляли й вона горіла. Я не можу залишити свою маму, бо їй 84 роки й вона не може сама пересуватися», – пояснила жінка.

Джерело: Міністерство внутрішніх справ СР.

Тарас Шевченко – гордість України

9 березня 2022 року минає 208 років з дня народження поета, художника, мислителя Тараса Шевченка.

Тарас Шевченко (9.3.1814 – 10.3.1861) – це гордість нації, символ України, пророк, який у своїх творах глибоко розкрив душевне багатство народу, осмислив минуле, сучасне і майбутнє України.

Його творчість – невмируща, невичерпна, зігріта любов'ю до людей, до рідної землі, прийнята гнівом до ворогів.

Тарас ШЕВЧЕНКО

Молитва

Царям, всесвітнім шинкарям,
І дукачі, і таляри,
І пута кутії пошли.
Робочим головам, рукам
На сій оскраденій землі
Свою ти силу ниспошли.
Мені ж, мій боже, на землі
Подай любов, сердечний рай!
І більш нічого не давай!

24 мая [1]860,
СП

Царів, кровавих шинкарів,
У пута кутії окуй,
В склепу глибокім замуруй.

Трудящим людям, всеблагий,
На їх оскраденій землі
Свою ти силу ниспошли.

А чистих серцем? Коло їх
Постав ти ангели свої,
Щоб чистоту їх соблюли.

Мені ж, о господи, подай
Любити правду на землі
І друга щирого пошли!

25 мая [1860,
С.-Петербург]

Злоначинаючих спина,
У пута кутії не куй,
В склепи глибокі не муруй.

А доброзичдущим рукам
І покажи, і поможи,
Святу силу ниспошли.

А чистих серцем? Коло їх
Постави ангели свої
І чистоту їх сиблюди.

А всім нам вкупі на землі
Єдиномисліє подай
І братолюбіє пошли.

27 мая [1860,
С.-Петербург]

Прийняли рішення за результатами перепису

28 лютого у форматі онлайн відбулося 44-те засідання Комітету в справах національних меншин та етнічних груп, що працює при Уряді Словачкої Республіки. Голова Фонду підтримки культури національних меншин Алена Котванова на ньому інформувала про деякі зміни умов для подавання проєктів, але не вміла достатньо аргументувати, чому було так пізно видано заклик на подавання цюгоричних проєктів, що було й причиною пізнього виходу першого номера нашої газети. Голова комітету Ласло Буковський, уповноважений Уряду СР в справах національних меншин, інформував про те, що робоча група для інтерпретації результатів перепису населення в 2021 р. пропонує, щоб для легіслативних, адміністративних та інших потреб перша і друга національності наведена в переписі рахувалися разом. Наступного року дійде також до зміни ліміту кількості населення щодо вживання мови національної меншини з 20% на 15%. У зв'язку з тим буде створено робочу групу для найменування населених пунктів та їх частин в мовах національних меншин. Члени комітету прослухали також інформацію про підготовку Стратегії культури та креативної промисловості СР до 2030 року.

-пб-

На це запитання можна відповісти так: знаємо лише те, що дозволила знати Росія (незалежно від того, чи була царська, чи радянська). Обидві вважали Україну за свою законну колонію.

Російський характер комплікований. Росіянин не може сприймати світ європейськими очима, бо він – азіат, в його жилах тече татарська кров найвищого гатунку часів татаро-монгольського іга.

Ще одна влучна характеристика росіян. Микола Гоголь, український письменник, якого росіяни присвоїли, писав: «Росіяни – продукт змішування й виродження різних народів у процесі колонізації фіно-угорських, тюркських та інших земель. Україна ж для мене – прадавній корінь українського історичного дерева, у який уїлася Росія як паразитарний нарост омели».

Це, нарешті, доказали великобританські вчені в галузі генетики у 2012 році під керівництвом Пітера Фостера Форстера. Було доказано, що росіяни і фіно-угри є ідентичні, а найближча їх рідня – татари. Генетично російський народ до слов'ян ніякого відношення не має. Характерні риси росіян: обдурювання, лицемірство, віроломство, арганція.

Росія не тільки не була гарантом незалежності України, але її першим ворогом, що наочно бачимо початком війни проти України.

Свого часу Карл Маркс зазначив: «Росія, не маючи ніякого відношення до Русі і, вкравши свою нинішню назву, проте нахабно претендує на історичний спадок Русі, створений на 800 років раніше».

Москва була заснована аж у 1147 році, а в 1156 р. було збудовано дерев'яну фортецю-укріплення Кремль. Навколишне поселення

Що знаєте про Україну?

називалося Кучково, що лежало на березі ріки Клязьми, які були переіменовані на Москву (і ріка, і поселення). У межириччій Волги і її притоки Оки жили племена: чудь, мері, мордва, кержаки, мешчери, вотяки, фіни, угри (не мадьяри), булгари, марійці та татари.

У російській мові існує 60-70% неслов'янської лексики, решту вкрали від українців.

Коли Москва говорить про мир, дипломатичні переговори, будьте впевнені, що вона озброюється і має агресивні наміри, вона точить зуби на чужі території. Захотіла Крим, стала панувати в Чорному морі. Що їй зробили? Нічого.

Десять у 2014 році з ініціативи Росії були на території України утворені сепаратистські Донецька і Луганська республіки, які озброювала Росія, які стали військовим плацдармом, так само, як і присвоєний Крим. Це все виникло по плановано й давніше, що підтверджує, що Росія до війни готувалася поступово.

Яким правом Москва на українській території заснувала в Донецьку Російський політехнічний інститут, Донецький російський університет? Безумовно, ця територія для Росії важлива, бо там знаходились: Донецький кам'яновугільний басейн, Криворізький залізрудний басейн, Донецький металургійний завод; машино-будівельний у Луганську, а також заводи харчової і легкої промисловості, заводи гірничого устаткування, трубпрокатний, хіміко-фармацевтичний завод і т. д. Продукція цих заводів йшла безкоштовно до Росії. Ось чому бу-

Словацька Республіка надає тимчасовий притулок громадянам України та членам їх сімей

Що таке тимчасовий притулок?

- Статус особи з призначеним тимчасовим притулком у Словаччині дозволить вам працювати в Словаччині.
- Ми забезпечуємо безкоштовне проживання, харчування, охорону здоров'я та гігієну.
- Ваші діти можуть відвідувати школи в Словаччині.
- Після подорожі в інші країни ЄС можна без проблем повернутися до Словаччини.

Де можна попросити тимчасового притулку?

- Одразу в спеціальних реєстраційних центрах біля кордону (транспорт буде забезпечений автобусом):

Місто Гуменне (Humenné) – Муниципальна спортивна зала, вул. Хемлонська (Chemlonská), 7, GPS 48.92848130539405, 21.90730335590415

Місто Михалівці (Michalovce) – Муниципальна спортивна зала, вул. Спортивна (Športová), 31 GPS 48.7622211632288856, 21.916542605362935

Після реєстрації ми пропонуємо транспорт до місць розміщення всередині країни.

- Пізніше на будь-якому місці роботи поліції у справах іноземців у Словаччині min.sk/?ocp.

Усі робочі місця відкриті 24 години на добу, 7 днів на тиждень.

Важливо:

- Якщо у вас є проїзний документ, посвідчення особи чи інший документ, не забудьте взяти його з собою, тимчасовий притулок вам надають негайно.
- Вам нададуть тимчасовий притулок, навіть якщо у вас немає документів
- Ваша заява буде розглянута протягом приблизно 30 днів.
- Уважно зберігайте всі видані документи – у вас їх будуть просити при забезпеченні житла, працевлаштування чи виїзду за межі Словаччини.
- Увага: перемістіть годинник на 1 годину назад, ви перебуваєте в іншому часовому поясі.
- Не ставайте жертвами торговців людьми – вас хочуть зловжити на примусову роботу чи проституцію. Нікому не передавайте документи, будьте обережні з приватними пропозиціями по вивозу та розміщенню.
- Якщо ви відчуваєте загрозу, дзвоніть на телефонну лінію екстреної допомоги 112.

Ласкаво просимо до Словаччини. Ми вам допоможемо.

Виставка

2 березня ц.р. в рамках циклу «Мистецтво для всіх» у Словацько-українському культурному та інформаційному центрі в Пряшеві було відкрито виставку картин. Йдеться про виставку художніх робіт, головним чином картин колективу авторів – Олени Ньорба, Михайла Шкурли, Сергія Степанова, Івана Сакали, Йосифа Мулика, Ладислава Цупера та Володимира Семанчика. Отже, на виставці представлено широкий діапазон авторів – від авторів-любителів до відомих у мистецьких колах художників. Виставку відкрив заступник голови Центральної ради СРУСР Павло Богдан. Авторів і їх робо-

ти представив присутнім куратор виставки Ладислав Цупер. Двоє авторів, О. Ньорба та С. Степанов, є з України, О. Ньорба – із найзахіднішої точки України, Ужгорода,

а С. Степанов – із самого сходу – з міста Охтирка Сумської області, яке цими днями було обстріляне ворогом із застосуванням забороненої вакуумної зброї.

Звернемось до запису в щоденнику О. Довженка: «Єдина країна в світі, де не викладалася в університетах історія цієї країни, де історія вважалася чимось заборо-неним, ворожим і контрреволюційним, – це Україна. Другої такої країни на земній кулі немає». Історію своєї країни вивчали французи, англійці, іспанці, німці, чехи, словаки, поляки і т. д., лише не українці. Пізнання історії робить духовний світ людини багатшим, вона дізнається, хто вона, з якого роду, племені, нації, її коріння стають міцнішими й вона впевненіше стоїть на своїй землі.

Радянська система послідовно, крок за кроком вела денационалізацію, а «вська денационалізація зводилася на ослаблення енергії думки, на мізерність запустіння, неетичності, застою, вимирання», за словами проф. О. Потєбні.

У радянській уніфікованій лабораторії національностей все зводилось до поширення російської мови як «загальнорозумілої мови» всіх 14 союзних республік; назва «Українська Радянська Соціалістична Республіка» – формальна, а не діюча; Росія вела всі союзні республіки до «злиття націй», до творення безнаціонального, але російського «радянського народу» в єдинокровній, таким чином, Росії.

Які були форми русифікації? – Т. зв. українізація у 20-х роках, викриття щирих українців, яких поступово ліквідували. Перший, котрий усвідомив облудну ідеологію марксизму-ленінізму, був М. Хвильовий, письменник, який проголосив: «Геть від Москви!» Змушений був застрелитись, щоб не зазнати радянської тортури;

(Продовження на 3 стор.)

